

DEN NORSKE KIRKE
IBESTAD KIRKELIGE FELLESRÅD

OFFENTLIG HØRING

FORSLAG TIL GRAVPLASSVEDTEKTER FOR IBESTAD KOMMUNE

Ibestad kirkelige fellesråd har utarbeidet **forslag til ny forskrift om gravplassvedtekter for Ibestad kommune Troms fylke**, i medhold av lov 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) §§ 8, 14, og 21, samt tilhørende forskrifter.

Forskriften regulerer forvaltning og drift av gravplassen i kommunen, herunder fredningstid, feste av grav, retningslinjer for gravminner, beplanting og orden på gravplassen. Den vil erstatte tidligere lokal forskrift når den trer i kraft.

Forslaget legges med dette ut til **offentlig høring i seks uker**. Alle interesserte inviteres til å komme med merknader før endelig behandling.

Høringsperioden er fra 4. Mai til 15. Juni 2026. Forslaget er tilgjengelig på Ibestad.kommune.no og på servicetorget i Ibestad rådhus.

Skriftlig uttalelse sendes til Ibestad kirkelige fellesråd Bygdaveien. 172 9450 Hamnvik, eller på e-post ss269@kirken.no.

Merk «*høring-gravferdsvedtekter*»

Frist for innspill: 15. juni 2026.

Etter høringsperioden vil innkomne merknader bli vurdert før forskriften legges frem for endelig vedtak i Ibestad kirkelig fellesråd og oversendes til Statsforvalteren for godkjenning.

Høringsinstanser:

*Ibestad kommune, Harstad Tidende, Nathanielsen gravferd, Solstad begravellesbyrå
Anitas Blomster og begravellesbyrå AS, Ibestad menighetsråd, Andørja menighetsråd.*

Utkast til Forskrift om gravplassvedtekter, lbestad kommune, Troms fylke

Fastsatt av lbestad kirkelig fellesråd..... **dato** med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) § 21 første avsnitt, § 8 første avsnitt og § 14 første avsnitt og forskrift til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd av 10. januar 1997 nr. 16 (gravplassforskriften) § 15a fjerde avsnitt.

Godkjent av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **dato**, jf. lov av 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) § 21 første avsnitt.

§ 1. Forvaltning

lbestad kirkelige fellesråd er gravplassmyndighet i lbestad kommune.

§ 2. Definisjoner jfr Forskrift til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassforskriften) §12-19)

Fri grav: Grav som gravplassmyndigheten har tildelt en avdød fra kommunen som det ikke betales festeavgift for i fredningstiden.

Festet grav: Grav som det er inngått eller fornyet festeavtale for.

Festet gravsted: Flere kistegraver som er festet sammen.

Ordinær urnegrav: Grav til askeurne med plass til fire urner.

Urnegrav i minnelund: Grav til askeurne i minnelund med plass til én urne.i grav

Kistegrav: Grav som ivaretar forskriftens krav til størrelse for gravlegging av kister. I en kistegrav kan det også gravlegges urner.

Fredningstid: Tidsrom fra siste gravlegging til graven kan tas i bruk igjen til ny gravlegging.

Festetid: Tiden det er avtalt å feste en grav for.

Gravansvarlig: Den som er ansvarlig for en tilvist grav.

Fester: Den som står som part i en festeavtale.

Anonym minnelund: Gravfelt for anonyme graver. Feltet kan ha et felles minnesmerke uten opplysninger om hvem som er gravlagt.

Navnet minnelund: Gravfelt med felles minnesmerke med navn og data på de som er gravlagt der.

§ 3. Ferdsel på gravplassene

Besøkende skal så vidt mulig ferdes gående, jf. gravplassforskriften § 9 annet avsnitt.

Gravplassmyndigheten kan etter søknad gi kjøretillatelse ved dokumentert sykdom/forflytningshemming. All kjøring skal skje ekstra hensynsfullt

§ 4. Gravplasstillhørighet

Avdøde personer innen kommunen kan gravlegges på hvilken som helst av gravplassene i kommunen.

De har rett til fri grav dersom graven er tilvist. Retten til utvidet frigravsperiode er nærmere regulert i gravplassforskriften § 16 første avsnitt og gravplassforskriften § 18 andre avsnitt.

Avdøde personer som på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i en annen kommune mot slutten av livet, betraktes på samme måte som kommunens egne innbyggere og har rett til fri grav dersom graven er tilvist.

Avdøde personer fra andre kommuner kan gravlegges i kommunen mot at kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav betales.

§ 5. Fredningstid

Fredningstid er 40 år for kistegraver

Fredningstiden er 20 år for urnegraver

§ 6. Stenging for kistegravlegging

Følgende gravplasser og gravfelt er stengt for kistegravlegging. Gravlegging av urner er tillatt.

Ibestad kirkegård.

Engenes kirkegård.

Årsand kirkegård KVARTAL 1-2

Ånstad kirkegård KVARTAL 3-4-5

§ 7. Feste av grav med mer

Når kistegrav skal tas i bruk, er det anledning til å feste en grav ved siden av, og etter søknad til gravplassmyndigheten for en ekstra grav i tillegg når behovet tilsier det. Disse gravene utgjør da ett gravsted.

Ved bruk av ordinær urnegrav, kan det ikke festes en grav ved siden av.

Ved feste av grav ved siden av den kistegraven som tas i bruk, er festetiden 20 år.

Når festetiden/fredningstiden er ute, kan graven/gravstedet festes for nye 5 år. Når det er gått 60 år etter siste gravlegging, kan festet ikke fornyes uten etter spesielt samtykke fra gravplassmyndigheten. I god tid før festetiden er ute skal festeren varsles.

retter seg etter de regler som gjelder. Slik virksomhet kan bare omfatte montering, sikring og vedlikehold av gravminner og beplantning og stell av graver.

§ 15. Arbeid på gravplassene

Anleggs- og vedlikeholdsarbeid skal skje hverdager i arbeidstiden (kl. 07:00-17:00) og må ikke utføres på søndager, helligdager eller offentlige høytidsdager. Intet arbeid på gravplassen må være til sjenanse for seremonier eller rituelle handlinger på gravplass eller i bygning på gravplass. Næringsdrivende kan kun kjøre på gravplassen i den grad det er nødvendig for å utføre arbeidet. Slik kjøring skal skje ekstra hensynsfullt.

§ 16. Dispensasjon fra vedtektene

Gravplassmyndigheten kan i særlige tilfeller og innenfor rammen av gravplassloven og gjeldende forskrifter fravike §§ 4, 7, 8, 11, 13, og 14 i vedtektene.

§ 17. Ikrafttredelse og opphevelse av eldre vedtekter

Forskriften trer i kraft 30 dager fra kunngjøring i Norsk Lovtidend. Fra samme tid oppheves vedtekter vedtatt av lbestad kirkelige fellesråd 17.06.2010 og godkjent av Nord-Hålogaland bispedømmeråd 13.04.2011 for gravplassene lbestad kommune, Troms fylke.

Følgende bestemmelser skal / bør / kan også inngå i vedtektene der dette er aktuelt:

Gravplassforskriften § 13 fjerde avsnitt: Bestemmelser om fravik av dimensjonskrav for kistegrav.

Gravplassforskriften § 23 tredje avsnitt: Særskilte bestemmelser for gravminnene ved nye anlegg og utvidelse av gravplass.

Gravplassforskriften § 24 tredje avsnitt: Særskilte bestemmelser om sikring av gravminner ved nye anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass.

Gravplassforskriften § 27 andre avsnitt: Egne bestemmelser for de områder eller graver som vedtas bevart. (Vern av gravminne i privat eie forutsetter frivillig avtale med fester – normalt bør det ligge en verneplan til grunn.)

Gravplassforskriften § 39: Dispensasjon fra departementet, for eksempel dersom det er åpnet opp for særskilte bestemmelser om sikring av gravminner på eksisterende gravplass.

Gravplassloven § 6 annet avsnitt: Avtale om bruk av tilrettelagte graver i annen kommune.

Mulig regulering av plantefelt ved tilrettelagte graver i egen kommune:

"På gravplass X, gravfelt Y, kan gravåpninger rammes inn / markeres med kantstein som flukter med terrenget omkring. Gravplassmyndigheten må godkjenne innrammingen. Gravåpningen kan beplantes. Ved delvis eller ingen beplantning skal det være gressbakke som kan slåes av gravplassmyndigheten."

Er festet ikke blitt fornyet innen seks måneder etter forfall, faller graven eller gravstedet tilbake til gravplassen.

Innbetalt festeavgift betales kun tilbake hvis tilbakebetaling følger av bindende rettsregler eller det foreligger særlige grunner.

Ingen kan gravlegges i en grav uten gravansvarliges eller festerens samtykke. Dersom gravansvarliges eller festerens samtykke til bruk av grav ikke kan innhentes, kan gravplassmyndigheten ta avgjørelse om gravlegging.

Fester plikter å melde adresseforandring.

§ 8. Grav og gravminne

Ved åpning av grav kan jord legges på omkringliggende graver og gravutstyr midlertidig flyttes. Gravplassmyndigheten sørger for istandsetting igjen og vil dertil sørge for at graven blir planert og tilsådd med gress etter gravlegging. Montering av gravminne kan først skje etter at gravplassmyndigheten har godkjent gravminnet og merket stedet der det skal stå. Det kan ikke settes opp tidligere enn 6 måneder etter gravlegging av kiste. Gravminne på urnegrav kan settes opp umiddelbart etter urnenedsettelsen. I påvente av gravminne ordner gravansvarlig med et merke hvor avdødes navn settes på.

På nytt, festet gravsted plasseres gravminnet i bakkant av den første graven som tas i bruk, og blir stående der for godt.

§ 9. Plantefelt

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken omkring. Det må ikke være bredere enn gravminnets bredde, men kan i alle tilfeller være opp til 60 cm bredt. Det kan ikke stikke lengre fram enn 60 cm, målt fra gravminnets bakkant. Det kan ikke plantes vekster som overstiger gravminnets høyde eller går utover plantefeltet.

I plantefeltet er det andeling til å sette ned dekorgjenstander og sorguttrykk, så lenge de ikke er til sjenanse, gjør driften av gravplassen vanskelig (åpning av grav, gressklipping, o.l.), eller utgjør en brannfare i kombinasjon med tenning av lys, jf. neste avsnitt.

Det er anledning til å tenne lys (stearinlys, oljelampe ol.) når dette er innenfor gjeldende regler om brannvern. Lykter og lys må være tilstrekkelig festet, f.eks. med jordspyd, eller ha en egenvekt som gjør at de ikke kommer på avveie.

Lys og andre løse dekorgjenstander skal fjernes etter bruk og kastes i henhold til søppelsorteringsordningen på gravplassen.

Dersom det ikke er aktuelt å ha plantefelt, skal det være gressbakke på alle sider av gravminnet.

Det er ikke anledning til å ramme inn graven med hekk eller andre materialer.

§ 10. Plantemateriale

Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller ved pynting av grav og som ender som avfall, skal i sin helhet være kompostérbart.

§ 11. Stell av grav

Enhver gravansvarlig eller fester har rett og plikt til å stille den graven vedkommende har ansvar for. Plantefelt som ikke beplantes eller stelles skal tilsåes av gravansvarlig eller fester, eller bli tilsådd av gravplassmyndigheten.

Gravansvarlig eller fester plikter å holde gravminnet sikret og i forsvarlig stand.

Gravansvarlig eller fester kan inngå avtale med kirkelig fellesråd og den som gis tillatelse til det etter § 13, om beplantning og stell av grav samt montering, sikring og vedlikehold av gravminnet. Slik avtale fritar ikke gravansvarlig eller fester for det ansvar vedkommende har etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser.

§ 12. Navnet minnelund

Ved gravlegging i navnet minnelund påføres navn og data til avdøde på navneplate på felles minnesmerke fastsatt av gravplassmyndigheten.

Graver i navnet minnelund kan festes etter fredningstidens utløp på lik linje med andre graver på gravplassen.

I navnet minnelund kan det festes en grav i tillegg (reservering) når en grav tas i bruk, mot at det betales en festeavgift fra det tidspunkt første grav tas i bruk. Ved feste av grav i tillegg, vil ikke nødvendigvis gravene komme ved siden av hverandre, men som navneplater ved siden av hverandre eller som navn på samme navneplate.

Festeavgift for bruk av navnet minnelund betales fra det tidspunktet graven tas i bruk.

Gravplassmyndigheten har ansvar for felles beplantning og stell i minnelunden. Det er ikke anledning til å opparbeide eget plantefelt for grav i minnelund. Det kan legges ned blomster og tennes gravlys, så lenge dette er innenfor gjeldende regler om brannvern, på sted anvist av gravplassmyndigheten.

§ 13. Bårerom

Bårerom stilles til disposisjon for den som sørger for gravferden av gravplassmyndigheten, og skal bare brukes til oppbevaring av den døde. Ingen har adgang uten tillatelse. Syning kan bare finne sted etter samtykke fra den som sørger for gravferden, og er de ansatte uvedkommende.

§ 14. Næringsvirksomhet

Næringsdrivende som ønsker å drive virksomhet på gravplassen skal innhente tillatelse fra gravplassmyndigheten. Tillatelsen kan tilbakekalles dersom vedkommende ikke

STENGING AV GRAVPLASSER.

Med hjemmel i *gravplassforskriften § 5* har lbestad kirkelige fellesråd i møte 24.04.26 i sak15/26

Forslag til forskrift om gravplassvedtekter i lbestad kommune beslutte å forslå stenging av følgende gravplasser og gravfelt.

lbestad kirkegård: (*høy grunnvannstand/morenesand*)

Årsand kirkegård kvartal 1-2: (*høy grunnvannstand/blåleire*)

Ånstad kirkegård kvartal 3-4-5: (*høy grunnvannstand*)

Engenes kirkegård: (*mye stein/morenesand*)

Begrunnelsen er at kirkegårdene etter en samlet vurdering ikke lenger har tilstrekkelige forhold for kistegravlegging i samsvar med kravene i gravplassregelverket.

VED GRUNVANN/FUKTIGE FORHOLD

Grunnvannsforholdene på kirkegårdene er slik at kravene til forsvarlig kistegravlegging ikke lenger kan anses oppfylt. Det er registrert høy grunnvannstand og utilstrekkelig drenering, noe som gir uegnede forhold for kistegraver.

VED DÅRLIG JORD/LITE NEDBRYTNING

Selve jorda er dårlig og uegnet, med blåleire og mye stein, og morenesand.

AREALFORHOLD

Kirkegårdene har ikke lenger tilgjengelige arealer som oppfyller kravene til nye kistegraver.

UNNTAK

Kirkegårdene kan fremdeles brukes til urnenedsettelse, gravlegging i eksisterende festete graver (eks. graver avsatt til ektefelle) og andre graver som gravferdsmyndigheten bestemmer, så lang det er i samsvar med regelverket og lokale vedtak.

TILTAK

Det er forsøkt å utbedre dreneringen på Årsand kirkegård. Det ble bedre, men hadde ikke helt ønsket effekt. 10363

Fellesrådet har diskutert mulige utbedringstiltak som drenering i gravfeltet, eller oppfylling av jord. Men finner ikke dette realistisk.

KREMASJON - EN BÆREKRAFTIG LØSNING PÅ FRAMTIDAS IBESTAD

Ibestad kommune står ovenfor utfordringen med mange små kirkegårder og et begrenset befolkningsgrunnlag. Det skal opparbeides et nytt felt på Årsand kirkegård med ca. 660 kistegravplasser.

Når behovet for ytterligere nye gravplasser skal vurderes, tilsier både plass, økonomi og miljø at vi må tenke nytt om hvordan vi ordner gravferd i framtida.

I lys av dette framstår kremasjon som den mest fremtidsrettede og bærekraftige løsningen.

Kremasjon krever mindre plass enn tradisjonell gravlegging, og urnegraver kan etableres på eksisterende kirkegårder uten store inngrep i naturen. Slik kan vi bevare landskapet og samtidig ta ansvar for framtidige generasjoner.

Erfaringen viser at flere og flere velger kremasjon, blant annet fordi det gir større fleksibilitet for familien og mindre vedlikehold for de etterlatte. For en liten kommune som Ibestad med store avstander og begrensede ressurser, er dette en løsning som både er praktisk, miljøvennlig og fremtidsrettet.

Også økonomisk er kremasjon et klokt valg. Vedlikehold og drift av urnegraver koster kommunen mindre enn nye gravfelt, og det betyr lavere utgifter over tid. Kommunen kan unngå både nye utbygginger og belastende driftsutgifter knyttet til vedlikehold av flere kirkegårder.

KONKLUSJON

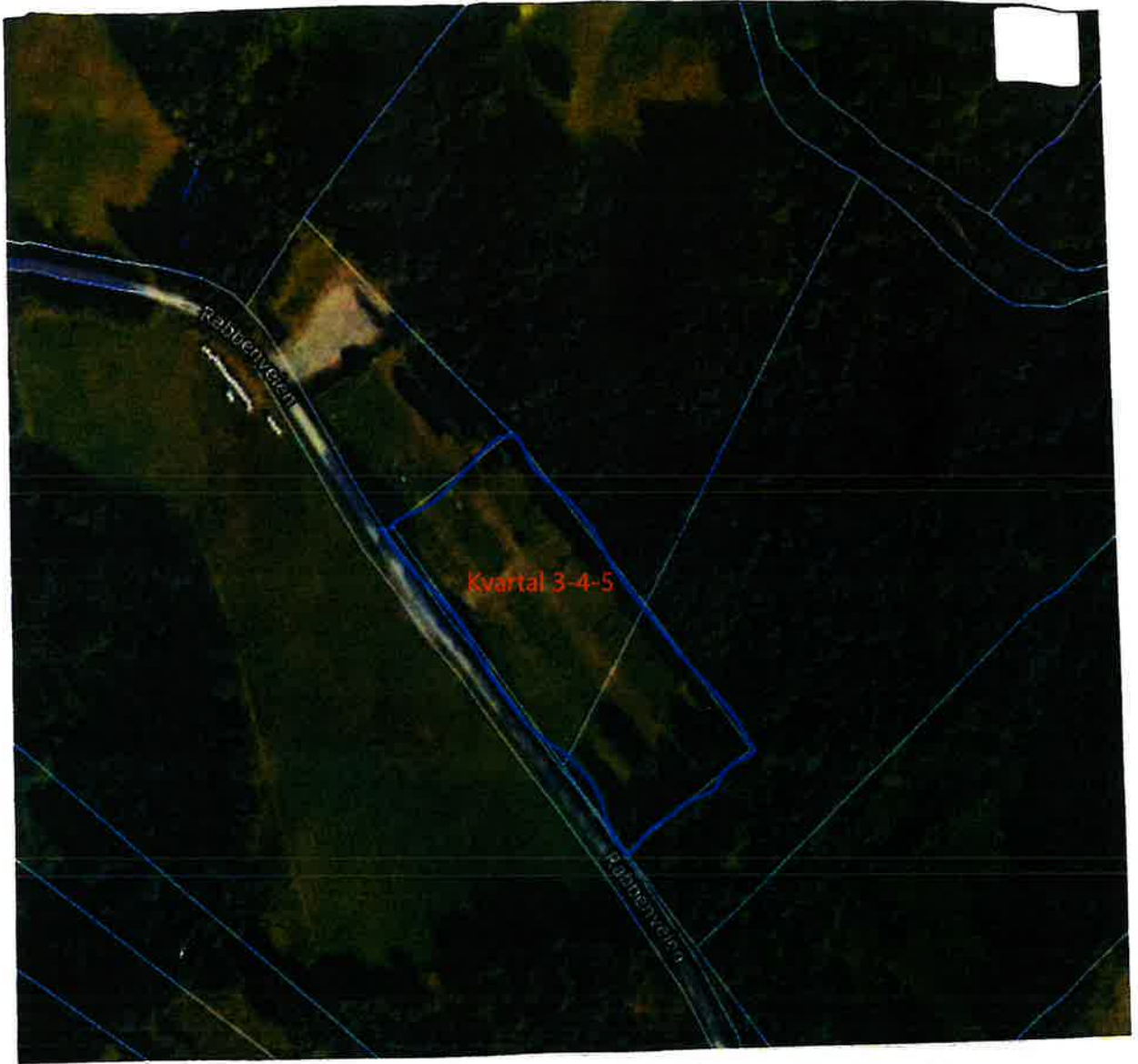
For Ibestad vil derfor en satsning på kremasjon ikke bare være et økonomisk og praktisk tiltak, men også være et uttrykk for en bærekraftig verdiforståelse der man tar vare på ressursene samtidig som man ivaretar verdigheten i gravferden. En slik løsning gjør det mulig å dekke behov uten å bygge flere kirkegårder.

Årsand kirkegård

Ibestad kirkegård

Ånstad kirkegård

Engenes kirkegård